

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Αθήνα, 5 Σεπτεμβρίου 2017

Αριθμ. Πρωτ.: 729

Προς:

Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου

κα Ξένη-Δημητρίου Βασιλοπούλου

Λεωφ. Αλεξάνδρας 121

115 22 - Αθήνα

ΜΗΝΥΤΗΡΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑ

Της Πανελληνίας Ομοσπονδίας Εργαζομένων Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Π.Ο.Ε.-Ο.Τ.Α.), η οποία εδρεύει στην Αθήνα, επί της οδού Καρόλου αριθμ. 24, όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Αξιότιμη κυρία Εισαγγελεύ,

Η Π.Ο.Ε.-Ο.Τ.Α. είναι δευτεροβάθμια Συνδικαλιστική Οργάνωση, η οποία έχει συσταθεί και λειτουργεί νομίμως βάσει των διατάξεων του Ν.1264/1982 και του εγκεκριμένου Καταστατικού της και εκπροσωπεί τους εργαζόμενους στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, πρώτου βαθμού, ανεξαρτήτως ειδικότητας. Μεταξύ των εργαζομένων, που εκπροσωπούμε είναι και το προσωπικό, που εργάζεται στο αντικείμενο της καθαριότητας των Ο.Τ.Α. Οι εν λόγω εργαζόμενοι ασχολούνται μεταξύ άλλων με την αποκομιδή απορριμμάτων, με την μετακίνηση και εναπόθεση τους στους Χ.Υ.Τ.Α., με τεχνικές εργασίες και εργασίες καθαριότητας σε Ο.Τ.Α. όλης της Χώρας.

I. Επί των περιστατικών, που οδήγησαν στην υποβολή της παρούσας αναφοράς.

Τα τελευταία χρόνια, για λόγους, που χρήζουν της άμεσης προσοχής σας, καθώς αποτελούν παραβάσεις της κείμενης νομοθεσίας, έχουν αυξηθεί δραστικά τα εργατικά ατυχήματα στους Δήμους, πολλά δε εξ αυτών είναι θανατηφόρα, ενώ ένας σημαντικός αριθμός σχετίζεται με σοβαρούς τραυματισμούς των εργαζομένων. Επίσης, δεν είναι λίγες οι φορές, που μικρότερης κλίμακας ατυχήματα, που δεν βλέπουν το φώς της δημοσιότητας, δεν δηλώνονται ως τέτοια και οι εργαζόμενοι υφίσταται «σιωπηλά» τις συνέπειες των παραλείψεων αυτών, ιδιαίτερα όταν πρόκειται για συμβασιούχους, η θέση εργασίας των οποίων είναι λόγω της φύσεως της σχέσεως, που τους συνδέει με τους Ο.Τ.Α., επίφοβη.

Αξίζει να αναφερθεί, ότι στο διάστημα από τον Ιούλιο 2014 μέχρι και 30 Αυγούστου 2017 έχουν λάβει χώρα 34 θανατηφόρα ατυχήματα και στο διάστημα από τις 4 Δεκεμβρίου 2015 μέχρι και τον Ιούνιο 2017 έχουν λάβει χώρα 32 σοβαρά εργατικά ατυχήματα.

Έτσι, στις 21-7-2014 έλαβε χώρα στον Δήμο Θεσσαλονίκης θανατηφόρο εργατικό ατύχημα στο μηχανουργείο, στο οποίο μόνιμος τεχνίτης ηλικίας 47 ετών έχασε την ζωή του. Στις 1-10-2014 έλαβε χώρα στον Δήμο Περιστερίου πρόσκρουση αυτοκινήτου σε Απορριμματοφόρο με αποτέλεσμα 52χρονος μόνιμος εργάτης καθαριότητας να χάσει την ζωή του. Στις 3-11-2014 στον Δήμο Μαδυτού Βόλβης έλαβε χώρα ατύχημα, που σχετίζονταν με απορριμματοφόρο, με αποτέλεσμα έκτακτος εργάτης ηλικίας 41 ετών να χάσει την ζωή του. Στις 19-11-2014 στα Ιωάννινα όχημα προσέκρουσε σε απορριμματοφόρο με αποτέλεσμα 49χρονος εργάτης καθαριότητας να χάσει την ζωή του. Στις 29-1-2015 στον Πλατανιά Χανίων 27χρονος εργάτης με σύμβαση Ορισμένου Χρόνου, έχασε την ζωή του, όταν το δημοτικό όχημα στο οποίο επέβαινε ανετράπη. Στις 18-2-2015 στον Δήμο Πάργας (Καναλάκι), 47 ανασφάλιστος εργάτης έχασε την ζωή του, όταν παρασύρθηκε από απορριμματοφόρο όχημα. Στις 22-4-2015 στο Δήμο Ικαρίας 54χρονος μόνιμος οδηγός έχασε την ζωή του ενώ οδηγούσε όχημα φορτωτή-εκκαφέα σε εργασίες ύδρευσης. Στις 1-7-2015 οδηγός ηλικίας 63 ετών στο Δήμο Αργυρούπολης έχασε την ζωή του από ανακοπή καρδιάς. Στις 8-9-2015 στο Δήμο Άρτας, μόνιμος οδηγός 59 ετών έχασε την ζωή του, όταν όχημα αποκομιδής σκουπιδιών ιδιώτη ανετράπη. Στις 16-9-2015 47χρονος εργάτης καθαριότητας στο Δήμο Βριλησίων έχασε την ζωή του από ανακοπή καρδιάς, την ώρα της εργασίας του. Στις 15-1-2016 στο Δήμο Χαλκηδόνας Θεσσαλονίκης, 55χρονος μόνιμος εργάτης καθαριότητας έχασε την ζωή του, όταν το απορριμματοφόρο, στο οποίο επέβαινε έκανε όπισθεν. Στις 18-1-2016 σκοτώθηκε 58ρονος χειριστής οχήματος στον Δήμο Καρπενησίου, κατά την διάρκεια εκτέλεσης εργασιών αποχιονισμού. Στις 19-1-2016 εργάτης καθαριότητας, με σύμβαση Ορισμένου Χρόνου στον Δήμο Μεγάρων, σκοτώθηκε εξαιτίας πτώσης από απορριμματοφόρο. Στις 15-2-2016 οδηγός ηλικίας 51 ετών έχασε την ζωή του στον Δήμο Αργυρούπολης μετά από ανακοπή καρδιάς. Στις 22-3-2016 42χρονος εργάτης έχασε την ζωή του στον Δήμο Αθηναίων όταν αυτοκίνητο προσέκρουσε σε απορριμματοφόρο. Στις 15-4-2016 εργάτης με σύμβαση Ορισμένου Χρόνου, στον Δήμο Ανδραβίδας, έχασε την ζωή του μετά από πτώση από απορριμματοφόρο. Στις 20-6-2016 στο Ηράκλειο 48χρονη μόνιμη εργάτης καθαριότητας σκοτώθηκε, από απορριμματοφόρο. Στην Κοζάνη, στις 1-7-2016 32χρονος οδηγός με σύμβαση εργασίας Ορισμένου Χρόνου υπέστη ανακοπή καρδιάς εν ώρα εργασίας. Στις 20-7-2016 Δημοτική Αστυνομικός ηλικίας 34 ετών παρασύρθηκε από διερχόμενο αυτοκίνητο στον Δήμο Αργυρούπολης. Στον Δήμο Κεφαλονιάς, στις 19-9-2016 60 οδηγός υπέστη ανακοπή ενώ οδηγούσε λεωφορείο. Στις 15-12-2016 ηλεκτρολόγος-εθελοντής παρασύρθηκε από γερανοφόρο στον Δήμο Ηλείας. Στις 17-1-2016 οδοκαθαριστής στον Δήμο Αχαρνών παρεσύρθη από αυτοκίνητο. Στον Δήμο Πατρών σχολική καθαρίστρια έχασε την ζωή της σε σύγκρουση με όχημα. Στις 6-3-2017 στο Δήμο Λεωνιδίου, 57χρονος εργάτης καθαριότητας παρεσύρθη από απορριμματοφόρο. Στις 4-4-2017 στο Δήμο Πλατανιά Χανίων, σκοτώθηκε 58χρονος μόνιμος οδηγός μετά από ανατροπή απορριμματοφόρου. Στις 1-7-2017 στον Δήμο Ζωγράφου απεβίωσε 62χρονη εργάτης καθαριότητας από έμφραγμα. Στις 2-7-2017

σκοτώθηκε 45χρονος εργάτης καθαριότητας στον Δήμο Θεσσαλονίκης, όταν εγκλωβίστηκε με ρυμούλκα. Στις 1-8-2017 τρεις εργάτες έχασαν την ζωή τους, εξαιτίας αναθυμιάσεων στο αποχετευτικό δίκτυο στον Δήμο Ευρώτα. Στις 26-8-2017 διερχόμενο όχημα προσέκρουσε σε απορριμματοφόρο και παρέσυρε συμβασιούχο εργάτη καθαριότητας, στον Δήμο Μαραθώνα. Τέλος στις 30-8-2017 στον Δήμο Πύργου, 30χρονη συμβασιούχος συνοδός απορριμματοφόρου έπεσε από το απορριμματοφόρο με αποτέλεσμα να χάσει την ζωή του.

Εξίσου μεγάλη αύξηση παρουσιάζουν τα σοβαρά εργατικά ατυχήματα. Έτσι, στις 4-12-2015 εργάτρια με σύμβαση Ορισμένου Χρόνου στον Δήμο Χαλκίδας τραυματίστηκε, όταν έπεσε από απορριμματοφόρο. Στις 16-9-2015 στον Δήμο Βριλησίων, εργάτης καθαριότητας τραυματίστηκε σοβαρά από κλαδιά. Στις 12-2-2016 στον Δήμο Περιστερίου, μηχανικός τραυματίστηκε, όταν έσκασε λάστιχο απορριμματοφόρου. Στις 14-2-2016 στο Δήμο Λάρισας μόνιμη εργάτρια τραυματίστηκε κατά την αποκομιδή απορριμμάτων. Στις 8-3-2016 στο Δήμο Ηρακλείου 40χρονος εργάτης με σύμβαση Ορισμένου Χρόνου τραυματίστηκε πέφτοντας από απορριμματοφόρο. Στις 6-4-2016 στον Δήμο Κέρκυρας συμβασιούχος εργάτης τραυματίστηκε σοβαρά, όταν χτυπήθηκε από μηχανισμό απορριμματοφόρου στο κεφάλι. Στις 22-4-2016 στον Δήμο Βριλησίων μόνιμος οδοκαθαριστής τραυματίστηκε σοβαρά στο δρόμο. Στις 1-6-2016 στο Δήμο Χανίων μόνιμος Ηλεκτρολόγος τραυματίστηκε σοβαρά, όταν έπεσε από καλαθοφόρο όχημα, στο οποίο έσπασε ο βραχίονας. Στις 10-6-2016 στον Δήμο Βριλησίων, μόνιμος εργάτης καθαριότητας γλίστρησε από το σάρωθρο. Στις 1-9-2016 στον Δήμο Φυλής συμβασιούχος κηπουρός έπεσε από απορριμματοφόρο. Στις 10-10-2016 μόνιμος εργάτης καθαριότητας στον Δήμο Κέρκυρας, τραυματίστηκε στον Χ.Υ.Τ.Α. Στις 25-10-2016 οδηγός απορριμματοφόρου στον Δήμο Ελληνικού-Αργυρούπολης τραυματίστηκε από πτώση από απορριμματοφόρο. Ομοίως σε πτώση από απορριμματοφόρο οφείλεται και ο σοβαρός τραυματισμός 57χρονης εργάτριας καθαριότητας στον Δήμο Θεσσαλονίκης, που έλαβε χώρα στις 4-11-2016. Στις 3-1-2017 οδοκαθαριστής τραυματίστηκε στον Δήμο Βόλου, μετά από φωτιά σε απορριμματοφόρο. Στις 18-12-2016 μόνιμος ηλεκτρολόγος στον Δήμο Φαιστού τραυματίστηκε από ηλεκτροπληξία, λόγω κλοπής γείωσης ρεύματος. Στις 10-1-2017 εργάτης καθαριότητας στον Δήμο Ρόδου παρασύρθηκε από αυτοκίνητο ενώ στις 20-1-2017 συνοδός απορριμματοφόρου στον Δήμο Πρέβεζας τραυματίστηκε όταν αναποδογύρισε το απορριμματοφόρο. Στις 25-1-2017 συμβασιούχος συνοδός απορριμματοφόρου στον Δήμο Αγίου Δημητρίου τραυματίστηκε στο δάκτυλο κατά την αποκομιδή απορριμμάτων, στις 30-1-2017 συμβασιούχος εργάτης καθαριότητας στον Δήμο Βριλησίων τραυματίστηκε ελλείψει Μέσων Ατομικής Προστασίας. Σε έκρηξη στον ηλεκτρικό πίνακα φαίνεται να οφείλεται ατύχημα στις 31-1-2017 στον Δήμο Βύρωνα, όπου τραυματίστηκε ηλεκτρολόγος, ενώ στις 31-1-2017 στον Δήμο Λιβαδειάς τραυματίστηκαν συνοδοί απορριμματοφόρου μετά από σύγκρουση με αυτοκίνητο. Στις 4-2-2017 στον Δήμο Βάρδας, καθαρίστρια τραυματίστηκε, όταν γλίστρησε σε Παιδικό Σταθμό, στις 18-2-2017 εργάτες

καθαριότητας έπεσαν από φορτηγό στον Δήμο Τριφυλίας ενώ στις 14-2-2017 στον Δήμο Κεφαλονιάς, έγινε ατύχημα με ανυψωτικό μηχάνημα. Στις 6-3-2017 στην Κέρκυρα, συμβασιούχος εργάτης καθαριότητας τραυματίστηκε από πτώση κάδου στο πόδι. Στις 22-5-2017 στον Άγιο Νικόλαο Κρήτης εργάτης καθαριότητας με σύμβαση Ορισμένου Χρόνου τραυματίστηκε μετά από σύγκρουση Ι.Χ. με απορριμματοφόρο, ενώ στις 27-5-2017 στον Δήμο Λευκάδας, συνοδός απορριμματοφόρου τραυματίστηκε μετά από σύγκρουση αυτοκινήτου με απορριμματοφόρο. Στις 1-6-2017 στον Δήμο Αμφιλοχίας, τραυματίστηκε συνοδός απορριμματοφόρου μετά από πτώση. Ομοίως σε πτώση από απορριμματοφόρο οφείλεται τραυματισμός συνοδού στον Δήμο Αγίου Δημητρίου, τραυματισμό στα δάχτυλα υπέστη εργάτης καθαριότητας στον Δήμο Άρτας ενώ έμφραγμα κατά την ώρα της εργασίας φαίνεται να έχει υποστεί εργαζόμενος στον Δήμο Σπάτων-Αρτέμιδος.

Τα ως άνω ατυχήματα, τις ακριβείς αιτίες των οποίων δεν γνωρίζουμε, καθώς δεν μας έχουν γνωστοποιηθεί ακριβή στοιχεία εκ μέρους των αρμοδίων υπηρεσιών αποτελούν μια πρόχειρη καταγραφή των όσων συμβαίνουν καθημερινά στους Δήμους και αποδεικνύουν την αύξηση, που παρατηρείται τα τελευταία χρόνια σε ατυχήματα.

Την ίδια στιγμή, η συντριπτική πλειοψηφία αυτών φαίνεται να σχετίζεται με παραβίαση των όρων Υγιεινής και Ασφάλειας, που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία, με την μη παροχή των απαιτούμενων Μέσων Ατομικής Προστασίας (Μ.Α.Π.), την έλλειψη συντήρησης ή την ακαταλληλότητα των χρησιμοποιούμενων τεχνικών μέσων (απορριμματοφόρα, μηχανήματα κ.λπ.), την μη τήρηση των κανόνων, που σχετίζονται με την εκπαίδευση και την ενημέρωση των υπαλλήλων για τους κινδύνους, που προκαλούνται από την εργασία τους, την μη τήρηση των κανόνων, που σχετίζονται με την εξέταση της υγείας και της καταλληλότητας των εργαζομένων και τέλος με την εντατικοποίηση της εργασίας, αφού το σύνολο σχεδόν των Δήμων αδυνατεί να ανταποκριθεί στις ανάγκες του με το υφιστάμενο προσωπικό. Επιπροσθέτως, είναι εξαιρετικά αμφίβολο εάν μεγάλος αριθμός Δήμων τηρεί τους κανόνες, που επιβάλλουν την ύπαρξη Τεχνικού Ασφαλείας (Τ.Α.) και Ιατρού Εργασίας (Ι.Ε.).

Επιπροσθέτως, η ως άνω κατάσταση ατυχημάτων αποτελεί μία ενδεικτική τελείως καταγραφή, αφού μεγάλος αριθμός Δήμων δεν τηρεί τους κανόνες, που επιβάλλουν την καταγραφή και δήλωση εργατικών ατυχημάτων ενώ δεν είναι λίγες οι φορές, που ατυχήματα, δεν καταγράφονται, δεν δηλώνονται και οι εργαζόμενοι δεν λαμβάνουν τις εκ του Νόμου προβλεπόμενες παροχές. Ιδιαίτερα εντυπωσιακό δε είναι και το γεγονός, ότι στην ως άνω καταγραφή εμφανίζονται Δήμοι στους οποίους έχουν συμβεί πέραν του ενός εργατικά ατυχήματα, ενώ το πρόβλημα φαίνεται να είναι εντονότερο στην περίπτωση των εργαζομένων με σύμβαση.

Παρά τις συνεχείς διαβεβαιώσεις, που έχουμε λάβει από όλους τους συναρμόδιους φορείς περί εντατικοποίησης των ελέγχων και περί πιστής εφαρμογής της κείμενης νομοθεσίας και άσκησης της δέουσας εποπτείας εκ μέρους των υπηρεσιών του Δημοσίου, μέχρι σήμερα η κατάσταση δεν έχει βελτιωθεί. Αντιθέτως,

με ιδιαίτερη ανησυχία παρακολουθούμε να συμβαίνουν ατυχήματα, που είτε στερούν τη ζωή των συναδέλφων μας είτε θέτουν σε κίνδυνο την υγεία και την ακεραιότητα τους. Από την πλευρά τους οι εργοδότες των υπαλλήλων αυτών, ήτοι οι Δήμοι, στις περισσότερες περιπτώσεις επικαλούνται έλλειψη οικονομικής δυνατότητας να ανταποκριθούν στην τήρηση των όρων Υγιεινής και Ασφάλειας ενώ οι εργαζόμενοι υποχρεώνονται να συνεχίζουν να εργάζονται σε συνθήκες τουλάχιστον ανασφάλειας για την ζωή και την υγεία τους.

Οι ιατρικές εξετάσεις, που επιβάλλει ο Νόμος, τα προβλεπόμενα εκ της κείμενης νομοθεσίας Μέσα Ατομικής Προστασίας (Μ.Α.Π.), που οφείλει να παρέχει ο εργοδότης καθώς και το γάλα, που επιβάλλεται να παρέχεται στους εργαζόμενους, λόγω του ανθυγιεινού χαρακτήρα της εργασίας τους, μένουν σε πολλές περιπτώσεις στα χαρτιά. Επιπροσθέτως, ο καθορισμός των βαρδιών εργασίας κατά παράβαση της κείμενης νομοθεσίας και η επιβάρυνση των εργαζομένων από την έλλειψη προσωπικού φαίνεται να αποτελεί ένα ακόμα επιβαρυντικό παράγοντα στην κατάσταση, που έχει διαμορφωθεί. Σημειωτέον, ότι σε πολλούς Δήμους κατά παράβαση της κείμενης νομοθεσίας δεν γίνεται η καταχώρηση των βαρδιών, στις οποίες απασχολείται το προσωπικό στην Επιθεώρηση Εργασίας, το οποίο πολλές φορές ενημερώνεται τηλεφωνικά για τον χρόνο, στον οποίο καλείται να εργαστεί. Τέλος, η συντήρηση των οχημάτων και των μηχανημάτων, που χρησιμοποιούνται είναι ελλιπής ενώ δεν τηρούνται οι κανόνες, που επιβάλλονται για την ασφαλή οδήγηση αυτών (Κ.Τ.Ε.Ο., ασφάλιση κ.λπ.).

Δεδομένου δε, ότι κάθε παράβαση των κανόνων, που διέπουν τους όρους Υγιεινής και Ασφάλειας των εργαζομένων στοιχειοθετεί ποινικό αδίκημα, κρίνουμε, ότι είναι επιτακτική ανάγκη, η εκ μέρους σας παρέμβαση προκειμένου να ελεγχθούν οι όροι εργασίας των εργαζομένων στους Ο.Τ.Α. όλης της χώρας. Μόνο μέσω ενός τέτοιου ελέγχου θα καταστεί δυνατή η εφαρμογή της νομοθεσίας και η αποτροπή των εργατικών αδικημάτων, που τείνουν να λάβουν την μορφή χιονοστιβάδας.

II. Επί του νομικού πλαισίου, που διέπει τις υποχρεώσεις των εργοδοτών-Ο.Τ.Α. για την πρόληψη και αποφυγή εργατικών ατυχημάτων.

Το θεσμικό πλαίσιο, που διέπει τους όρους Υγιεινής και Ασφάλειας των εργαζομένων στους Ο.Τ.Α. προκύπτει από τον Ν.3850/2010 «Κύρωση του Κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων», σκοπός του οποίου είναι η εφαρμογή μέτρων για την προαγωγή της Υγείας και της Ασφάλειας των εργαζομένων κατά την εργασία. Προς το σκοπό αυτό, ο εν λόγω Κώδικας περιέχει γενικές αρχές σχετικά με την πρόληψη των επαγγελματικών κινδύνων και την προστασία της Υγείας και της Ασφάλειας, την εξάλειψη των συντελεστών κινδύνου των εργατικών ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών, την ενημέρωση, τη διαβούλευση, την ισόρροπη συμμετοχή, την κατάρτιση των εργαζομένων και των εκπροσώπων τους, καθώς και τους κανόνες για την εφαρμογή των γενικών αυτών αρχών.

Σημειωτέον, ότι βάσει των διατάξεων του Π.Δ. 157/1992 έχουν επεκταθεί οι διατάξεις των Προεδρικών Διαταγμάτων και Υπουργικών Αποφάσεων, που εκδόθηκαν κατ' εξουσιοδότηση του Ν.1568/1985 «Υγιεινή και ασφάλεια των Εργαζομένων στο Δημόσιο και στους ΟΤΑ». Συγκεκριμένα, δυνάμει των ως άνω διατάξεων εφαρμόζονται στους εργαζόμενους στους Ο.Τ.Α., [α] το Π.Δ. 307/86 «Προστασία της υγείας των εργαζομένων που εκτίθενται σε ορισμένους χημικούς παράγοντες κατά την διάρκεια της εργασίας τους.» (ΦΕΚ 135/Α/29.8.86) [β] Π.Δ. 94/87 «Προστασία των εργαζομένων που εκτίθενται στον μεταλλικό μόλυβδο και τις ενώσεις ιόντων του κατά την εργασία.» (ΦΕΚ 54/Α/22.4.87) [γ] Π.Δ. 70α/88 «Προστασία των εργαζομένων που εκτίθενται σε αμίαντο κατά την εργασία.» (ΦΕΚ 31/Α/17.2.88) [δ] Π.Δ. 294/88 «Ελάχιστος χρόνος απασχόλησης Τεχνικού Ασφάλειας και Γιατρού Εργασίας, επίπεδο γνώσεων και ειδικότητα Τεχνικού ασφάλειας για τις επιχειρήσεις, εκμεταλλεύσεις και εργασίες του άρθρου 1 παρ. 1 του Ν. 1568/85 Υγιεινή και Ασφάλεια των εργαζομένων.» (ΦΕΚ 138/Α/21.6.88) [ε] Π.Δ. 225/89 «Υγιεινή και Ασφάλεια στα υπόγεια τεχνικά έργα.» (ΦΕΚ 106/Α/2.5.89) [στ] Υπουργική Απόφαση 131099/29.1.89 «Προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που διατρέχει η υγεία τους διά την απαγόρευσης ορισμένων ειδικών παραγόντων και η ορισμένων δραστηριοτήτων.» (ΦΕΚ 930/Β/29.12.89) [ζ] Το Π.Δ. 70/90 «Υγιεινή και Ασφάλεια των εργαζομένων σε ναυπηγικές εργασίες.» (ΦΕΚ 31/Α/14.3.90).

Οι βασικές υποχρεώσεις των Ο.Τ.Α. αναφορικά για την προστασία της Υγείας και της Ασφάλειας των εργαζομένων είναι οι εξής:

[α] Στο άρθρο 8 του Κώδικα προβλέπεται η υποχρέωση εκ μέρους του εργοδότη να χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες Τεχνικού Ασφάλειας και Ιατρού Εργασίας, εκ των οποίων ο μιν πρώτος ερευνά, εισηγείται και επιβλέπει την τήρηση των κανόνων ασφαλείας στην επιχείρηση ο δε δεύτερος παρέχει συμβουλές και υποδείξεις στον εργοδότη, στους εργαζομένους και στους εκπροσώπους τους για την σωματική και ψυχική υγεία των εργαζομένων. Σύμφωνα με το άρθρο 18 του ιδίου ως άνω Νόμου, ο Ιατρός Εργασίας προβαίνει σε **ιατρικό έλεγχο των εργαζομένων** σχετικό με τη θέση εργασίας τους, μετά την πρόσληψη και την τοποθέτηση τους ενώ προβαίνει ομοίως σε περιοδικό ιατρικό έλεγχο. Μεριμνά ομοίως για την διενέργεια **τακτικών εξετάσεων** και μετρήσεων παραγόντων του εργασιακού περιβάλλοντος, **εκτιμά την καταλληλότητα των εργαζομένων για τη συγκεκριμένη εργασία, ενώ επιβλέπει την εφαρμογή των μέτρων προστασίας της υγείας των εργαζομένων και πρόληψης των ατυχημάτων.**

[β] Πέραν των ανωτέρω, το άρθρο 29 του ιδίου ως άνω Νόμου προβλέπει την διαμόρφωση των χώρων εργασίας κατά τρόπο, που να διασφαλίζονται οι συνθήκες Υγιεινής και Ασφάλειας των εργαζομένων ενώ το άρθρο 31 του ιδίου ως άνω Νόμου προβλέπει την υποχρέωση του εργοδότη να συντηρεί τους τόπους εργασίας και να μεριμνά για την κατά το δυνατό άμεση αποκατάσταση των ελλείψεων, που έχουν σχέση με την Υγεία και Ασφάλεια των εργαζομένων.

[γ] Στο άρθρο 42 ορίζονται οι γενικές υποχρεώσεις των εργοδοτών, οι οποίοι υποχρεούνται να εξασφαλίζουν την Υγεία και την Ασφάλεια των εργαζομένων ως προς

όλες τις πτυχές της εργασίας και να λαμβάνουν μέτρα που να εξασφαλίζουν την Υγεία και Ασφάλεια των τρίτων.

[δ] το άρθρο 43 του ιδίου Κώδικα προβλέπει την υποχρέωση των εργοδοτών να αναγγέλλουν στις αρμόδιες Επιθεωρήσεις Εργασίας, στις πλησιέστερες αστυνομικές αρχές και στις αρμόδιες υπηρεσίες του ασφαλιστικού οργανισμού στον οποίο υπάγεται ο εργαζόμενος, εντός 24 ωρών, όλα τα εργατικά ατυχήματα και εφόσον πρόκειται περί σοβαρού τραυματισμού ή θανάτου, να τηρεί αμετάβλητα όλα τα στοιχεία που δύνανται να χρησιμεύσουν για εξακρίβωση των αιτίων του ατυχήματος, να τηρούν ειδικό βιβλίο ατυχημάτων στο οποίο να αναγράφονται τα αίτια και η περιγραφή του ατυχήματος και να το θέτουν στη διάθεση των αρμόδιων αρχών. Οφείλουν επιπλέον να τηρούν κατάλογο των εργατικών ατυχημάτων που είχαν ως συνέπεια για τον εργαζόμενο ανικανότητα εργασίας μεγαλύτερη των τριών εργάσιμων ημερών.

[ε] Στο άρθρο 45 προβλέπονται πρόσθετες υποχρεώσεις του εργοδότη, ο οποίος οφείλει: αα. Να λαμβάνει όσον αφορά τις πρώτες βοήθειες, την πυρασφάλεια και την εκκένωση των χώρων από εργαζομένους τα αναγκαία μέτρα τα οποία θα είναι προσαρμοσμένα στο μέγεθος και στη φύση των δραστηριοτήτων της επιχείρησης και θα λαμβάνουν υπόψη τα άλλα πρόσωπα που είναι παρόντα, ββ. Να οργανώνει την κατάλληλη υποδομή και να εξασφαλίζει τις κατάλληλες διασυνδέσεις με αρμόδιες εξωτερικές υπηρεσίες, προκειμένου να αντιμετωπισθούν άμεσα θέματα πρώτων βοηθειών, επείγουσας ιατρικής περίθαλψης, διάσωσης και πυρασφάλειας, γγ. Να ελέγχει τις εγκαταστάσεις και τα μέσα παροχής πρώτων βοηθειών τακτικά, όσον αφορά την πληρότητα και την ικανότητα χρησιμοποίησής τους δδ. Να συντηρεί τους τόπους εργασίας, τα μηχανολογικά μέσα και τον εξοπλισμό και να μεριμνά για την κατά το δυνατό άμεση αποκατάσταση των ελλείψεων, που έχουν σχέση με την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων. Αν από τις ελλείψεις αυτές προκαλείται άμεσος και σοβαρός κίνδυνος για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων, πρέπει να διακόπτεται αμέσως η εργασία στο σημείο που εμφανίζονται οι ελλείψεις, μέχρι την αποκατάσταση τους εε. Να ενημερώνει το συντομότερο δυνατό τους εργαζομένους που εκτίθενται ή ενδέχεται να εκτεθούν σε σοβαρό και άμεσο κίνδυνο, σχετικά με τα μέτρα που έχουν ληφθεί ή πρόκειται να ληφθούν στ. Να λαμβάνει μέτρα και να δίνει οδηγίες στους εργαζομένους, ώστε να μπορούν σε περίπτωση σοβαρού, άμεσου και αναπόφευκτου κινδύνου να διακόπτουν την εργασία ή/και να εγκαταλείπουν αμέσως το χώρο εργασίας και να μεταβαίνουν σε ασφαλή χώρο ζζ. Να μη ζητά από τους εργαζομένους, εκτός από εξαιρετικές περιπτώσεις δικαιολογούμενες από τις περιστάσεις, να αναλάβουν πάλι την εργασιακή δραστηριότητα τους, εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται σοβαρός και άμεσος κίνδυνος.

Το άρθρο 72 του ιδίου Κώδικα προβλέπει τις ποινικές κυρώσεις, που επιβάλλονται σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του Κώδικα, ως εξής "1. Κάθε εργοδότης, που παραβαίνει με πρόθεση τις διατάξεις της νομοθεσίας, για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων και των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται με εξουσιοδότηση της τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών ή με χρηματική

ποινή τουλάχιστον εννιακοσίων ευρώ (900,00 €) ή και με τις δύο αυτές ποινές. Κάθε κατασκευαστής ή παρασκευαστής, εισαγωγέας ή προμηθευτής, που παραβαίνει με πρόθεση τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας, για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων και των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται με εξουσιοδότηση της τιμωρείται με ποινή φυλάκισης ή με χρηματική ποινή τουλάχιστον διακοσίων ενενήντα τριών ευρώ (293,00 €) ή και με τις δύο αυτές ποινές. Σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων από αμέλεια οι παραπάνω δράστες τιμωρούνται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή με χρηματική ποινή. 2. Η υπόθεση εισάγεται προς εκδίκαση με απευθείας κλήση".

Η υπ' αριθμ.: 53361/2-10-2006 Κοινή Υπουργική Απόφαση (Φ.Ε.Κ.-ΤΕΥΧΟΣ Β'-ΑΡΙΘΜ. ΦΥΛΛΟΥ 1503/11-10-2006) «Παροχή μέσων ατομικής προστασίας σε υπαλλήλους των ΟΤΑ και μέτρα προληπτικής ιατρικής», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει ρυθμίζει τα Μέσα Ατομικής Προστασίας, τα οποία επιβάλλεται να παρέχονται στους υπαλλήλους Ο.Τ.Α., ανάλογα με την θέση εργασίας τους. Μεταξύ άλλων πρέπει να παρέχονται: 1. ΓΑΝΤΙΑ ΔΕΜΑΤΟΠΑΝΙΝΑ στους οδοκαθαριστές, εργάτες συγκομιδής και αποκομιδής απορριμμάτων, οδηγούς απορριματοφόρων, εργάτες κήπων, κηπουρούς, συνεργεία συντήρησης απορριματοφόρων, στους απασχολούμενους με τη μεταφόρτωση απορριμμάτων, με την επεξεργασία, διαλογή, καταστροφή απορριμμάτων, την υγειονομική ταφή των απορριμμάτων, την ταφή-εκταφή νεκρών, σε οικοδομικές εργασίες και στους οδηγούς φορτηγών. Ομοίως παρέχονται ΓΑΝΤΙΑ ΑΠΟ PVC σε όλες τις ανωτέρω ειδικότητες ως και στους απασχολούμενους με τον καθαρισμό των κάδων απορριμμάτων και των οχημάτων και με τον καθαρισμό και τη συντήρηση των χώρων νεκροταφείου. Γάντια από νιτρίλιο στους απασχολούμενους με τον ψεκάσμο στους κήπους στους οδοκαθαριστές και στους εργάτες συγκομιδής και αποκομιδής απορριμμάτων. ΓΑΝΤΙΑ ΑΠΟ ΥΦΑΣΜΑ ΚΑΙ ΝΙΤΡΙΛΙΟ στους απασχολούμενους με τη συντήρηση σε υγρό περιβάλλον, με το βάψιμο (κτίρια, κάγκελα, ελαιοχρωματισμοί κ.λπ.), με τη ρήψη ασφάλτου, την αποχέτευση και την ύδρευση, στους υδραυλικούς και στους καθαριστές κολυμβητηρίων. ΓΑΝΤΙΑ ΕΛΑΣΤΙΚΑ ΜΙΑΣ ΧΡΗΣΗΣ στους οδοκαθαριστές εργάτες συγκομιδής και αποκομιδής απορριμμάτων, στις καθαρίστριες εσωτερικών χώρων, στο προσωπικό μαγειρείων (βοηθοί μαγείρων, μάγειροι, τραπεζοκόμοι, λαντζιέρηδες κ.λπ.) στους απασχολούμενους στην αποχέτευση και στα αφοδευτήρια. Γάντια Συγκολλητών στους απασχολούμενους με τις συγκολλήσεις. ΓΑΝΤΙΑ ΜΟΝΩΤΙΚΑ στους ηλεκτρολόγους και στους απασχολούμενους με τα άσφαλτα. 2. ΚΡΑΝΗ στους απασχολούμενους σε οικοδομικές εργασίες, στους χώρους υγειονομικής ταφής απορριμμάτων, σε ηλεκτρολογικές εργασίες, με το βάψιμο (κτίρια, κάγκελα, ελαιοχρωματισμοί) και στην αποχέτευση. 3. ΓΥΑΛΙΑ - ΜΑΣΚΕΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΟΦΘΑΛΜΩΝ Τύπου goggles για προστασία από χημικούς ή μηχανικούς κίνδυνους στους χειριστές εργαλειομηχανών, στους απασχολούμενους στους κήπους και στους χρήστες χημικών ουσιών. Προστασίας από ηλιακή ακτινοβολία στους απασχολούμενους σε εργασίες υπαίθρου τους θερινούς μήνες. Ασπίδιο: στους απασχολούμενους με τη συντήρηση και τον

καθαρισμό των κάδων απορριμμάτων και των οχημάτων. Ασπίδιο προστασίας από ηλεκτρικό τόξο στους ηλεκτρολόγους. Ασπίδιο με πλέγμα στους απασχολούμενους με τον χειρισμό βενζινοπρίονου. Οξυγονοκόλλησης goggles στους απασχολούμενους με τις οξυγονοκολλήσεις. Μάσκα ηλεκτροσυγκόλλησης στους ηλεκτροσυγκολλητές. 4. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΑΝΑΠΝΟΗΣ Φίλτρο μάσκα P1 στους απασχολούμενους με οικοδομικές εργασίες. Μάσκα ημίσεως προσώπου με φίλτρα A1 P3 ή ισοδύναμη φιλτρομάσκα στους απασχολούμενους με το βάψιμο (κτίρια, κάγκελα, ελαιοχρωματισμοί κ.λ.π.), την ταφή - εκταφή νεκρών, στους εργάτες κήπων, στους κηπουρούς, στους οδοκαθαριστές, στους εργάτες συγκομιδής και αποκομιδής απορριμμάτων, στους απασχολούμενους με τη μεταφόρτωση απορριμμάτων, τη διαλογή, επεξεργασία, καταστροφή απορριμμάτων, την υγειονομική ταφή των απορριμμάτων, στους οδηγούς απορριμματοφόρων, στους απασχολούμενους στην αποχέτευση, στην ασφαλτόστρωση και στα αφοδευτήρια. Μάσκα ολόκληρου του προσώπου με φίλτρα ABEK2 P3 στους απασχολούμενους με τους ψεκασμούς στους κήπους, στις απολυμάνσεις και στην αποχέτευση. Αναπνευστική συσκευή για έκτακτα περιστατικά (π.χ. πυρκαγιά). 5. ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΗ ΕΝΔΥΜΑΣΙΑ Ανακλαστικά γιλέκα στους οδοκαθαριστές, στους εργάτες συγκομιδής και αποκομιδής απορριμμάτων, στους απασχολούμενους στις ασφαλτοστρώσεις, στη σήμανση οδών, στην αποχέτευση και στην ύδρευση και στους εργάτες κήπων και "οι φύλακες εξωτερικών χώρων". Αδιάβροχες ποδιές στον καθαρισμό απορριμματοφόρων οχημάτων, αυτοκινήτων και κάδων απορριμμάτων. Ποδιές συγκολλητών στους απασχολούμενους με συγκολλήσεις. Πυρίμαχες στολές στους απασχολούμενους με κατάσβεση πυρκαγιάς. Στολές προστασίας από χημικά στους απασχολούμενους με τους ψεκασμούς στους κήπους και στις απολυμάνσεις καθώς και με τις βαφές (ελαιοχρωματιστές, κάγκελα, κτιρίων κ.λπ.). 6. ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ Γαλότσες στους απασχολούμενους στην ύπαιθρο υπό βροχή και σε υγρούς χώρους. Σκάφανδρο στον καθαρισμό οχημάτων και κάδων απορριμμάτων. Άρβυλα σε όλους τους εργαζόμενους που περιγράφονται στις ανωτέρω θέσεις εργασίας. 7. ΑΛΛΑ ΜΕΣΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ Ολόσωμες εξαρτήσεις, ανακόπτες, αποσβεστήρες στους απασχολούμενους σε εργασίες ύψους για τις οποίες είναι δύσκολο να συναρμολογηθούν ικριώματα. Ωτοασπίδες ή ωτοβύσματα στους απασχολούμενους σε χώρους με θόρυβο. Μονωτικά εργαλεία στους ηλεκτρολόγους. Επιγονατίδες στους Υδραυλικούς και στους εργάτες ύδρευσης - αποχέτευσης. Κώνοι σήμανσης απορριμματοφόρα οχήματα, οδοκαθαρισμός, συγκομιδή - αποκομιδή απορριμμάτων, σήμανση οδών, ασφαλτόστρωση, στους απασχολούμενους στην αποχέτευση και ύδρευση. Προσαρτήματα ασφαλείας συγκολλήσεων συγκόλληση με αέρια. Νιτσεράδες στους οδοκαθαριστές, στους εργάτες συγκομιδής και αποκομιδής απορριμμάτων, στους εργάτες κήπων, στους κηπουρούς και στους απασχολούμενους στη ρήψη ασφάλτου "και οι φύλακες εξωτερικών χώρων. Καπέλα στους οδοκαθαριστές, στους εργάτες συγκομιδής και αποκομιδής απορριμμάτων, στους εργάτες κήπων, στους κηπουρούς και στους απασχολούμενους στη ρήψη ασφάλτου.

Στην ίδια ως άνω απόφαση, προβλέπονται οι προδιαγραφές, που πρέπει να έχει κάθε ένα εκ των επιβαλλόμενων εκ του Νόμου είδος ατομικής προστασίας. Η παροχή των ανωτέρω Μέσων Ατομικής Προστασίας είναι υποχρεωτική για τον εργοδότη. Πριν την επιλογή του εξοπλισμού ατομικής προστασίας ο εργοδότης υποχρεούται να λαμβάνει υπόψη του την έγγραφη γνώμη του Τεχνικού Ασφαλείας ή/και του Γιατρού Εργασίας. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να ανταποκρίνονται στις συνθήκες που επικρατούν στους χώρους εργασίας. Να έχουν επιλεγεί με πρόνοια για τις εργονομικές ανάγκες και τις ανάγκες προστασίας της υγείας των εργαζομένων και να έχουν υποστεί τις απαραίτητες προσαρμογές ώστε να είναι χρηστικά.

Επίσης, παρέχεται ένα (1) λίτρο φρέσκο γάλα σε ημερήσια βάση στους εργαζόμενους στους οποίους παρέχονται τα μέσα ατομικής προστασίας. Η διανομή πραγματοποιείται στους χώρους εργασίας. Στην περίπτωση αντικειμενικής αδυναμίας των Ο.Τ.Α. Α΄ Βαθμού να χορηγήσουν ένα (1) λίτρο φρέσκο γάλα, κατά τον ανωτέρω χρόνο, χορηγείται ίση ποσότητα γάλακτος μακράς διάρκειας ή τύπου εβαπορέ με ειδική σήμανση επί του κιτίου, ώστε να μην είναι εφικτή η περαιτέρω διάθεση. Στην περίπτωση αντικειμενικής αδυναμίας των Ο.Τ.Α. Α΄ Βαθμού να χορηγήσουν ένα (1) λίτρο φρέσκο γάλα, ή μακράς διάρκειας ή τύπου εβαπορέ, ύστερα από απόφαση του οικείου Συμβουλίου θα καταβάλλεται η αξία αυτού σε χρήμα, με βάση την ισχύουσα, κάθε φορά, λιανική τιμή πώλησης του, στους δικαιούχους».

Επιπροσθέτως, με την ως άνω Υπουργική Απόφαση εισάγονται υποχρεώσεις, που αφορούν στην Προληπτική Ιατρική. Έτσι, το προσωπικό που απασχολείται στους παραπάνω χώρους και εργασίες πρέπει να υποβάλλεται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις για την επίβλεψη της υγείας του, μεταξύ των άλλων στις παρακάτω ιατρικές εξετάσεις: Ι. Μία φορά το χρόνο α. Γενική αίματος. β. Ομάδα αίματος (άπαξ.) γ. Γενική ούρων. δ. Δερματολογική εξέταση. ε. Η.Κ.Γ. στ. Έλεγχος προστάτη (P.S.A.) για τους άνδρες άνω των 50 ετών. ζ. Τεστ Παπανικολάου για τις γυναίκες. η. Πλήρη Ηπατικό έλεγχο. ΙΙ. Ανά διετία Ακτινογραφία θώρακος (σύμφωνα με τις αρχές της ακτινοπροστασίας)". Πέραν των ανωτέρω εξετάσεων οι εργαζόμενοι υπόκεινται σε εμβολιασμό κατά της ηπατίτιδας (τριπλή δόση), κάθε έτος σε αντιγριπικό εμβολιασμό και κατά τακτά διαστήματα υποβάλλονται σε αντιτετανικό εμβολιασμό.

Επιπροσθέτως, το πλαίσιο κυκλοφορίας των οχημάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης ορίζεται από το Ν.Δ. 2396 της 7/8 Μαΐου 1953 «Περί κανονισμού χρήσεως και κινήσεως αυτοκινήτων οχημάτων του Δημοσίου, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοικήσεως και των εν γένει Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου». Για την κίνηση των Δημοσίων οχημάτων απαιτείται η ύπαρξη διαταγής πορείας και δελτίου κίνησης, ενώ τα οχήματα, θα πρέπει να είναι ασφαλισμένα και να έχουν περάσει Κ.Τ.Ε.Ο., ενώ η παράβαση των όρων, που αφορά την κίνηση των Δημοτικών οχημάτων συνιστά ποινικό αδίκημα.

Επειδή η παραβίαση των όρων της νομοθεσίας αναφορικά με την Υγιεινή και Ασφάλεια των εργαζομένων αποτελεί ποινικό αδίκημα, η διερεύνηση του οποίου εντάσσεται πλήρως στην αρμοδιότητά σας.

Επειδή έχουμε ως δευτεροβάθμια συνδικαλιστική οργάνωση, υποχρέωση να θέτουμε υπόψη των αρμοδίων δικαστικών αρχών, κάθε παραβίαση της νομοθεσίας, που αφορά στα Μέλη μας και θέτει σε κίνδυνο την ζωή, την Υγεία και την Ασφάλεια τους.

Επειδή επιβάλλεται η διερεύνηση της τήρησης των όρων των κανόνων Υγιεινής και Ασφάλειας σε όλους τους Ο.Τ.Α. της χώρας, προκειμένου να αποφευχθούν στο μέλλον και άλλα εργατικά ατυχήματα εις βάρος των μελών μας.

Επειδή τα ανωτέρω είναι νόμιμα, βάσιμα και αληθή.

Συνημμένα σας προσκομίζουμε: [α] Αντίγραφο του Καταστατικού μας και [β] Κατάσταση, στην οποία καταγράφονται τα εργατικά ατυχήματα, που έχουν λάβει χώρα από το έτος 2014 μέχρι και σήμερα και έχουν περιέλθει στην αντίληψη μας.

ΔΙΑ ΤΑΥΤΑ-ΑΙΤΟΥΜΑΣΤΕ

Να προβείτε σε κάθε νόμιμη ενέργεια για την διερεύνηση της τήρησης των κανόνων Υγιεινής και Ασφάλειας σε όλους τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) Α΄ Βαθμού της χώρας και σε περίπτωση διαπίστωσης παραβάσεων, να ασκήσετε τις κατά Νόμο αρμοδιότητες σας για την τιμώρηση κάθε παραβάσεως.

11

Για την Εκτελεστική Επιτροπή της Π.Ο.Ε.-Ο.Τ.Α.

Ο Πρόεδρος

Ο Γεν. Γραμματέας

Νίκος Τράκας

Βασίλης Πετρόπουλος